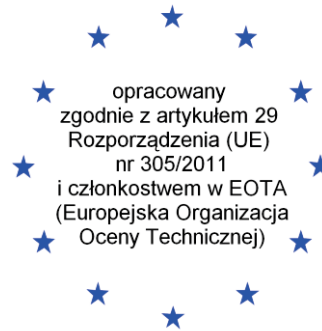

Placówka Certyfikująca produkty
budowlane i konstrukcje

Urząd Badań Techniki Budowlanej

Placówka prawa cywilnego
prowadzona wspólnie
przez Federację i Kraje Związkowe

Europejska Ocena Techniczna

ETA-13/0442 z dnia 17 września 2018

Część ogólna

Jednostka Oceny Technicznej, która wystawia Europejską Ocena Techniczną

Nazwa handlowa wyrobu:

Grupa, do której należy wyrób budowlany:

Producent:

Zakład produkcyjny:

Europejska Ocena Techniczna składa się z:

Europejska Ocena Techniczna wystawiona zgodnie z Rozporządzeniem (UE) nr 305/2011 na podstawie:

Niemiecki Instytut Techniki Budowlanej

Kotwy wbijane LA+ i LAL+ SORMAT

Kotwa rozprężna z kontrolowaną deformacją w rozmiarach M8, M10, M12 i M16 do zastosowania w betonie niezarysowanym

Sormat Oy
Harjutie 5
21290 RUSKO
FINLANDIA

Sormat zakład produkcyjny 7

14 stron łącznie z 3 załącznikami, które stanowią integralną część niniejszej oceny.

EAD 330232-00-0601

**Europejska Ocena Techniczna
ETA-13/0442**

Strona 2 z 14 | 17 września 2018

Europejska Ocena Techniczna wystawiona została przez Jednostkę Oceny Technicznej w jej języku urzędowym. Tłumaczenia Europejskiej Oceny Technicznej na inne języki powinny w całości odpowiadać oryginałowi i być oznaczone jako tłumaczenia.

Niniejsza Europejska Ocena Techniczna może być powielana – także w formie elektronicznej – tylko w całości i w wersji nieskróconej. Po otrzymaniu pisemnej zgody Jednostki Oceny Technicznej, która dokument wystawiła, można powielać jej fragmenty. W takim przypadku jednak należy zaznaczyć, że są to tylko fragmenty dokumentu.

Wystawiająca Jednostka Oceny Technicznej, ma prawo do odwołania niniejszej Europejskiej Oceny Technicznej, w szczególności zgodnie z informacją Komisji zgodnie z artykułem 25 ustęp 3 Rozporządzenia (UE) nr 305/2011.

Część specjalna

1 Opis techniczny produktu

Kotwa wbijana SORMAT LA+ i LAL+, w rozmiarach M8, M10, M12 i M16 wykonana ze stali ocynkowanej galwanicznie, umieszczana w wywierconym otworze i osadzana (zakotwiczana) przez kontrolowane odkształcenie.

Wyrób i opis wyrobu przedstawiono w załączniku A.

2 Specyfikacja celu zastosowania zgodnie ze stosowanym Europejskim Dokumentem Oceny

Spełnienie parametrów podanych w rozdziale 3 można zakładać tylko wtedy, gdy łącznik stosowany jest zgodnie z wytycznymi i warunkami brzegowymi, zgodnie z załącznikiem B.

Metody badań i oceny stanowiące podstawę niniejszej Europejskiej Oceny Technicznej prowadzą do przyjęcia przewidywalnej długości użytkowania łączników wynoszącej, co najmniej 50 lat. Dane dotyczące okresu użytkowania nie są równoznaczne z gwarancją Producenta; są jedynie informacją pomocną przy wyborze odpowiedniego produktu pod kątem oczekiwanego okresu użyteczności budowli.

3 Parametry produktu i dane dotyczące metod oceny

3.1 Wytrzymałość mechaniczna i stateczność (BWR 1)

Podstawowe charakterystyki	Właściwość
wytrzymałość charakterystyczna na rozciąganie (obciążenie statyczne i quasi-statyczne)	patrz załącznik C1
wytrzymałość charakterystyczna na ścinanie (obciążenie statyczne i quasi-statyczne)	patrz załącznik C2
przemieszczenia (obciążenie statyczne i quasi-statyczne)	patrz załącznik C3
wytrzymałość charakterystyczna i przemieszczenia dla obciążeń sejsmicznych kategorii C1 i C2	nie poddano ocenie

3.2 Bezpieczeństwo pożarowe (BWR 2)

Podstawowe charakterystyki	właściwość
reakcja na ogień	łącznik spełnia wymogi klasy A1
odporność na działanie ognia	nie poddano ocenie

4 Zastosowany system oceny i badania wytrzymałości właściwości z podaniem podstawy prawnej

Zgodnie z Europejskim Dokumentem Oceny nr EAD 330232-00-0601 obowiązującym aktem prawnym jest: [96/582/WE].

Zastosowany system to: 1

5 Szczegóły techniczne wymagane do przeprowadzenia systemu oceny i badania wytrzymałości właściwości (AVCP) zgodnie z odpowiednim EAD

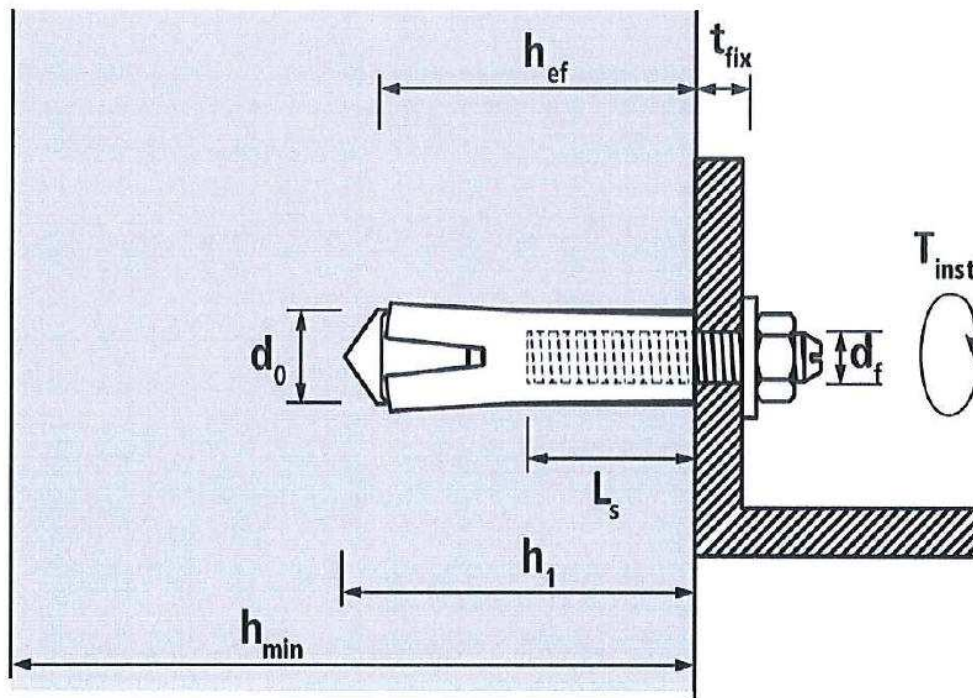
Szczegóły techniczne konieczne do przeprowadzenia systemu oceny i badania wytrzymałości właściwości są integralną częścią planu badań złożonego w Niemieckim Instytucie Techniki Budowlanej.

Sporządził w Berlinie dnia 17 września 2018 roku Niemiecki Instytut Techniki Budowlanej.

Dr Inż. Lars Eckfeldt
kierownik działu

poświadczono

Stan po montażu w betonie niezarysowanym C20/25 - C50/60

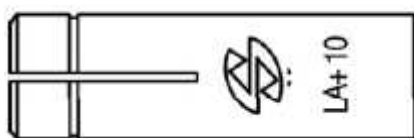
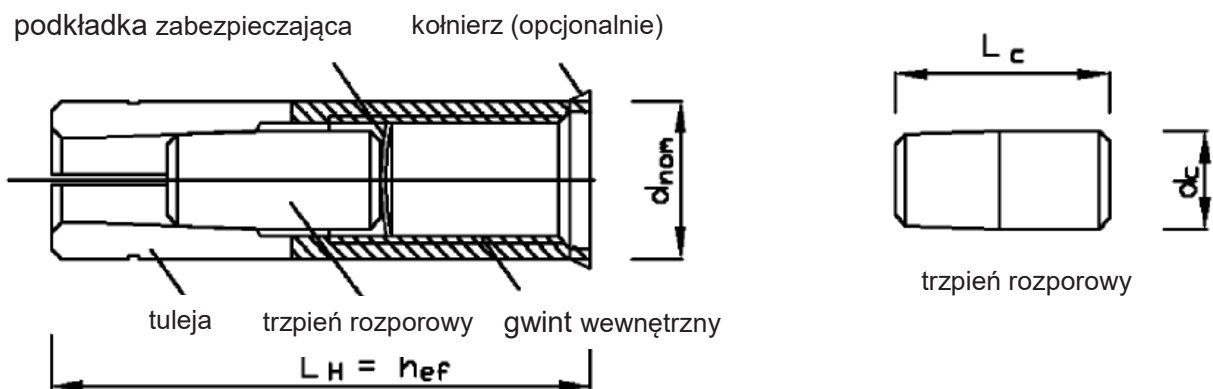
- h_1 = głębokość wierconego otworu do najgłębszego punktu
- h_{ef} = efektywna głębokość zakotwienia
- t_{fix} = grubość mocowanego elementu
- L_s = długość gwintu w kotwie
- T_{inst} = maks. moment dokręcenia

kotwa wbijana Sormat LA+ i LAL+

opis produktu
warunki montażu

załącznik A1

Kotwa wbijana Sormat LA+ i LAL+

LA+ bez kołnierza

LAL+ z kołnierzem

Oznakowanie: oznaczenie producenta
nazwa produktu
rozmiar

logo lub nazwa producenta
LA+ / LAL+
np. 10

Przykład:

Tabela A2: Wymiary kotew

kotwa		tuleja		trzpień rozporowy	
typ	gwint wewnętrzny	długość	Ø zewnętrzna tulei	długość ok.	Ø zewnętrzna trzpienia
LA(L)+		L _H	d _{nom}	L _c	d _c
		[mm]	[mm]	[mm]	[mm]
M8 x 30	M8	30	10	12	6
M10 x 40	M10	40	12	16	7,5
M12 x 50	M12	50	15	21	9,5
M16 x 65	M16	65	20	26	13

kotwa wbijana Sormat LA+ i LAL+

opis produktu
elementy kotwy, oznakowanie i wymiary

załącznik A2

Tabela A3.1: Nazewnictwo i surowce

nazwa	surowiec
tuleja M8 M10 M12 M16	stal formowana na zimno C1008-C1012 lub EN 10277 C1015 lub EN 10277 C1008-C1012 lub EN 10277 C1008-C1012 lub EN 10277
trzcień rozprężny	stal formowana na zimno C1006-1008
podkładka zabezpieczająca	papier lub plastik

Wszystkie części stalowe ocynkowane galwanicznie i pasywowane na niebiesko $\geq 5 \mu\text{m}$ zgodnie z EN ISO 4042

Tabela A3.2: Wytrzymałość

kotwa wbijana Sormat LA(L)+			rozmiar			
			M8	M10	M12	M16
wytrzymałość na wrywanie	f_{uk}	[N/mm ²]	535	535	430	430
granica plastyczności	f_{yk}	[N/mm ²]	485	485	390	390

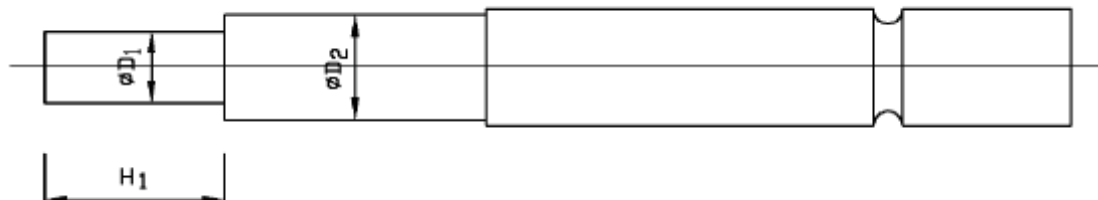
kotwa wbijana Sormat LA+ i LAL+

opis produktu
surowce

załącznik A3

Narzędzie do osadzania ręcznego

opcjonalnie: narzędzie do osadzania ręcznego z oznaczeniem i/lub gumowym uchwytem

Tabela 4: wymiary narzędzia do osadzania

narzędzie do wbijania	trzcpiel do wbijania		
stal HRc 38-42	wymiaiy		
typ	D ₁ [mm]	D ₂ [mm]	H ₁ [mm]
ESW 8	6,6	9,5	17,5
ESW 10	8,3	12	23,5
ESW 12	10,2	14	29
ESW 16	13,9	19	39

kotwa wbijana Sormat LA+ i LAL+

opis produktu
narzędzie do osadzania

załącznik A 4

Specyfikacja dotycząca zastosowania

Obciążenie zakotwienia:

- obciążenia statyczne lub quasi-statyczne

Podłoże kotwienia

- beton zbrojony i niezbrojony zgodnie z EN 206-1:2000
- klasa wytrzymałości C20/25 do C50/60 zgodnie z EN 206-1:2000
- tylko w betonie niezarysowanym

Warunki stosowania (warunki środowiskowe)

- Elementy mogą być stosowane wyłącznie w warunkach suchych pomieszczeń wewnętrznych.

Projektowanie

- Projektowanie zamocowań pod nadzorem inżyniera posiadającego odpowiednie doświadczenie w dziedzinie zakotwień i robót betonowych.
- Biorąc pod uwagę obciążenia, które mają być przeniesione przez kotwy, należy przeprowadzić sprawdzalne obliczenia oraz opracować rysunki konstrukcyjne (np. położenie łącznika wobec zbrojenia lub podpór, itd.).
- Zakotwienia projektowane zgodnie z FprEN 1992-4:2016 i Raportem Technicznym TR 055 wydanym przez Europejską Organizację ds. Oceny Technicznej EOTA

Montaż

- Montaż kotew przeprowadzony przez odpowiednio wykwalifikowany personel pod nadzorem kierownika budowy,
- Wykonać otwór za pomocą wiertarki udarowej
- W przypadku rezygnacji z wykorzystania wykonanego otworu montażowego: nowe otwory wykonać w odległości równej przynajmniej dwukrotnej głębokości nieprawidłowych otworów lub w odległości mniejszej, jeżeli otwór, z którego zrezygnowano wypełniono zaprawą o wysokiej wytrzymałości i tylko wtedy, gdy otwór nie jest skierowany w kierunku skośnego obciążenia rozciągającego lub ścinającego.
- Montaż kotwy zgodnie ze specyfikacjami i rysunkami producenta oraz przy użyciu odpowiednich narzędzi.

kotwa wbijana Sormat LA+ i LAL+

opis produktu
specyfikacja dotycząca zastosowania

załącznik B1

Tabela B2.1: Parametry montażowe

Śruba mocująca lub pręt gwintowany:

można zastosować klasy wytrzymałości 4.6, 5.6, 5.8 lub 8.8 zgodnie z EN ISO 898-1.

Minimalna głębokość kotwienia:

długość śruby mocującej należy określić w zależności od grubości mocowanego elementu t_{fix} , dopuszczalnych tolerancji i długości użytkowej gwintu $L_{s,max}$ oraz minimalnej głębokości wkręcania $L_{s,min}$.

kotwa wbijana SORMAT LA(L)+			rozmiar kotwy			
			M8	M10	M12	M16
średnica wierconego otworu	d_0	[mm]	10	12	15	20
średnica wiercenia (średnica wiertła)	$d_{cut} \leq$	[mm]	10,45	12,50	15,50	20,55
wewnętrzna średnica gwintu	M	[mm]	8	10	12	16
głębokość wierconego otworu do najgłębszego punktu	$h_1 \geq$	[mm]	32	43	54	70
efektywna głębokość zakotwienia	h_{ef}	[mm]	30	40	50	65
maksymalna głębokość wkręcania	$L_{s,max}$	[mm]	13	16	23	32
minimalna głębokość wkręcania	$L_{s,min}$	[mm]	8	10	12	16
średnica otworu w elemencie mocowanym	$d_f \leq$	[mm]	9	12	14	18
wymagany moment dokręcający	$\max T_{inst}$	[Nm]	8	15	35	60

Tabela B2.2: Minimalna grubość podłoża, rozstaw kotew i odległość od krawędzi podłoża

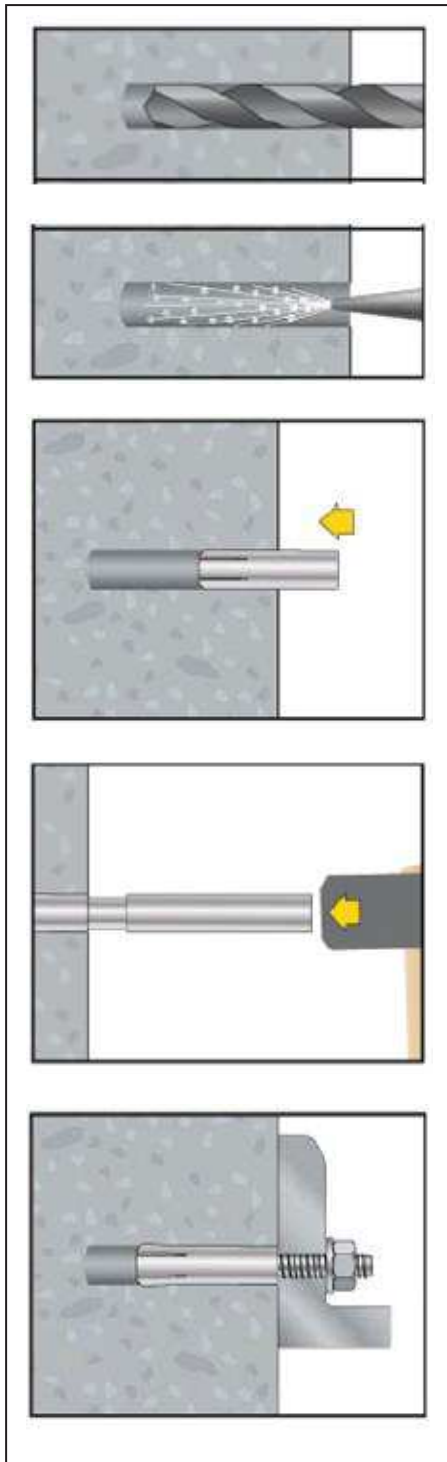
Kotwa wbijana Sormat LA(L)+			rozmiar kotwy			
			M8	M10	M12	M16
minimalna grubość podłoża betonowego	h_{min}	[mm]	100	100	120	160
minimalny rozstaw kotew	s_{min}	[mm]	105	105	125	180
minimalna odległość od krawędzi	c_{min}	[mm]	105	140	175	230

kotwa wbijana Sormat LA+ i LAL+

cel zastosowania
parametry montażowe

załącznik B2

Instrukcja montażu:

1. Wykonać otwór montażowy za pomocą wiertarki.

2. Oczyszczyć otwór montażowy z pyłu (np. przedmuchać).

3. Kotwy umieścić ręcznie lub poprzez wbicie młotkiem w otworze montażowym. Kotwa powinna zlicować się z krawędzią betonu.

4. Przy użyciu narzędzia do osadzania rozprężyć kotwę wbijając trzpień rozporowy w tuleję kotwy. Kotwa została prawidłowo rozprężona, gdy narzędzie do osadzania przylega do kotwy.

5. Zamocowanie elementu po przez wkręcenie śruby przy użyciu klucza dynamometrycznego z odpowiednim momentem dokręcenia nieprzekraczającym maksymalnego T_{inst} .

kotwa wbijana Sormat LA+ i LAL+

cel zastosowania
instrukcja montażu

załącznik B3

Tabela C1: Metoda projektowa A – wytrzymałość charakterystyczna na rozciąganie

Kotwa wbijana Sormat LA+ i LAL+				rozmiar kotwy			
				M8	M10	M12	M16
Zniszczenie stali							
nośność charakterystyczna	$N_{Rk,s}$	[kN]	≥ stal 4.6	14,6	23,2	33,7	62,7
częściowy współczynnik bezpieczeństwa	γ_{Ms}	[-]		2,0			
nośność charakterystyczna	$N_{Rk,s}$	[kN]	≥ stal 5.6	18,3	29,0	42,1	78,3
częściowy współczynnik bezpieczeństwa	γ_{Ms}	[-]		2,0			
nośność charakterystyczna	$N_{Rk,s}$	[kN]	≥ stal 5.8	18,3	22,5	30,8	51,5
częściowy współczynnik bezpieczeństwa	γ_{Ms}	[-]		1,5			
nośność charakterystyczna	$N_{Rk,s}$	[kN]	≥ stal 8.8	17,8	22,5	30,8	51,5
częściowy współczynnik bezpieczeństwa	γ_{Ms}	[-]		1,5			
Zniszczenie przez wyciągnięcie							
nośność charakterystyczna w betonie niezarysowanym C20/25	$N_{Rk,p}$	[kN]		7,5	12,0	16,0	30,0
współczynnik zwiększający dla $N_{Rk,p}$	ψ_c	[-]	C30/37	1,22	1,11	1,22	
			C40/50	1,41	1,21	1,41	
			C50/60	1,58	1,28	1,58	
współczynnik bezpieczeństwa przy montażu	γ_{inst}	[-]		1,0	1,2		
Zniszczenie przez wyłamanie stożka betonu							
efektywna głębokość zakotwienia	h_{ef}	[mm]		30	40	50	65
współczynnik k_1	$k_{ucr,N}$	[-]		11,0			
rozstaw osiowy	$s_{cr,N}$	[mm]		3 x h_{ef}			
odległość od krawędzi	$c_{cr,N}$	[mm]		1,5 x h_{ef}			
współczynnik bezpieczeństwa przy montażu	γ_{inst}	[-]		1,0	1,2		
Zniszczenie przez rozłupanie betonu							
rozstaw osiowy	$s_{cr,sp}$	[mm]		210	280	350	460
odległość od krawędzi	$c_{cr,sp}$	[mm]		105	140	175	230
współczynnik bezpieczeństwa przy montażu	γ_{inst}	[-]		1,0	1,2		

kotwa wbijana Sormat LA+ i LAL+

Właściwości

Metoda projektowa A, nośność charakterystyczna na rozciąganie

załącznik C1

Tabela C2: Metoda projektowa A – wytrzymałość charakterystyczna na ścinanie

Kotwa wbijana Sormat LA+ i LAL+				rozmiar kotwy			
				M8	M10	M12	M16
Zniszczenie stali bez oddziaływania momentu zginającego							
nośność charakterystyczna	$V_{RK,s}$	[kN]	$\geq$ stal 4.6	7,3	9,5	15,4	25,7
częściowy współczynnik bezpieczeństwa	γ_{Ms}	[-]		1,67	1,5		
nośność charakterystyczna	$V_{RK,s}$	[kN]	$\geq$ stal 5.6	8,9	9,5	15,4	25,7
częściowy współczynnik bezpieczeństwa	γ_{Ms}	[-]		1,5			
nośność charakterystyczna	$V_{RK,s}$	[kN]	$\geq$ stal 5.8	8,9	9,5	15,4	25,7
częściowy współczynnik bezpieczeństwa	γ_{Ms}	[-]		1,5			
nośność charakterystyczna	$V_{RK,s}$	[kN]	$\geq$ stal 8.8	8,9	9,5	15,4	25,7
częściowy współczynnik bezpieczeństwa	γ_{Ms}	[-]		1,5			
Zniszczenie stali z oddziaływaniem momentu zginającego							
nośność charakterystyczna	$M^0_{RK,s}$	[Nm]	$\geq$ stal 4.6	15,0	29,9	52,4	132,8
częściowy współczynnik bezpieczeństwa	γ_{Ms}	[-]		1,67			
nośność charakterystyczna	$M^0_{RK,s}$	[Nm]	$\geq$ stal 5.6	18,7	37,4	65,5	165,9
częściowy współczynnik bezpieczeństwa	γ_{Ms}	[-]		1,67			
nośność charakterystyczna	$M^0_{RK,s}$	[Nm]	$\geq$ stal 5.8	18,7	37,4	65,5	165,9
częściowy współczynnik bezpieczeństwa	γ_{Ms}	[-]		1,25			
nośność charakterystyczna	$M^0_{RK,s}$	[Nm]	$\geq$ stal 8.8	30,0	59,8	104,7	265,5
częściowy współczynnik bezpieczeństwa	γ_{Ms}	[-]		1,25			
Zniszczenie przez wybite betonu od spodniej strony							
współczynnik k	k_B	[-]		1,0			2,0
częściowy współczynnik bezpieczeństwa	γ_{inst}	[-]		1,0			
Zniszczenie krawędzi podłoża betonowego							
efektywna długość kotwy poddanej obciążeniu ścinającemu	l_f	[mm]		30	40	50	65
efektywna zewnętrzna średnica kotwy	d_{nom}	[mm]		10	12	15	20
częściowy współczynnik bezpieczeństwa	γ_{inst}	[-]		1,0			

kotwa wbijana Sormat LA+ i LAL+

Właściwości
Metoda projektowa A, nośność charakterystyczna na ścinanie

załącznik C2

Tabela C3.1: przemieszczenia pod obciążeniem rozciągającym

Kotwa wbijana Sormat LA+ i LAL+			M8	M10	M12	M16
obciążenie rozciągające	N	[kN]	3,5	4,8	6,3	11,9
przemieszczenie	δ_{N0}	[mm]	0,2			
przemieszczenie	$\delta_{N\infty}$	[mm]	1,3			

Tabela C3.2: przemieszczenia pod obciążeniem ścinającym

Kotwa wbijana Sormat LA+ i LAL+			M8	M10	M12	M16
obciążenie ścinające	V	[kN]	4,2	4,5	7,3	12,2
przemieszczenie	δ_{V0}	[mm]	1,4	1,6	2,3	1,0
przemieszczenie	$\delta_{V\infty}$	[mm]	2,1	2,4	3,5	1,5

kotwa wbijana Sormat LA+ i LAL+

Właściwości

Metoda projektowa A, nośność charakterystyczna na ścinanie

załącznik C3